

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Moribus, Amore,
Servitio Æternæ Sapientiæ

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066375

Cap. XIX. Æterna Sapientia quomodo animo concipienda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45408

CAPUT XIX.

Æterna Sapiencia quomodo animo concipienda?

AD dicta hæc tenens juverit multum perpendere & cognoscere quomodo Æterna Sapiencia animo sit concipienda. 1. Et quidem solent vulgò pii homines qui huic exercitio student, Æternam Sapienciam Deum, sibi effingere & formare per quasdam imagines, quâ in re Sacra etiam Scriptura crebrò se Ducem præbet: Sic enim Isaias, vidit *Dominum super solium excelsum & elevatum*. Daniel item eundem sub longævi senis formâ intuitus est. Denique ipsam Sapienciam sub Regina Imperatricisque Augustæ Formâ adumbratam legimus comitante Gloriâ & Æternitate, divitiis, opibus, aliisque famulitiis stipatam. 2. Alii Æternam Sapienciam velut Lucem sibi imaginantur quandam, aut velut Oculum ad nihil unquam conniventem, omniscium, in omnes partes intentum. 3. Alii eandem velut Sponsam Virginem ornatissimam decentissimamque sibi effigunt, commodâ quidem, delicatâ, & ad proximo capite dicta convenienti, quin & in Scripturis ipsis depictâ imagine: cæterum *non debemus* (ut dixit Atheniensibus Paulus) *estimare cogitationi hominis Divinum esse simile*. Nam Sapiencia Æterna, Sponsa quidem est sed animi; Spiritus siquidem est Deus, & carnis contagia non novit: Similiter omnia quidem intuetur sed non est oculus: Omnia illuminat nec tamen Lux est, omnia gubernat: sed non tanquam Rex in regno, verum tanquam Anima in corpore, tanquam Deus in mundo, tota in

70.

Isaie 6.4

Act. 17.29

tota

toto, tota in quavis parte, præsens, operans, inexistens ubique, cuilibet rei intimè: à fine ad finem pertingens, medullasque & viscera rerum penetrans.

71. Cui ergo similem dicemus & cogitabimus Sapienciam istam, quæ & omnium est dissimilis, & tamen simul est omnium prototypon, atque exemplar? Nudam intueri Sapienciam, non est hujus vitæ & statûs: Felicitas hæc est, sed non huic servata Peregrinationi: attamen, & hîc sensim assuefaciendus est animus ad intuitum ejus, quantum fieri potest purum, incorporeum, spirituale, denudatum. Quod nisi fallor illustrari potest ex parte hac ratione. Spiritus est Sapiencia, & quidem purissimus, simplicissimus, Actualissimus, imò purus actus: quo fit ut solus Spiritus quoque sit ejus capax, soloque Spiritu possit concipi: aded ut tantò censeatur agnosci perfectiùs, quantò vel spiritualiùs apprehenditur, vel à Spiritualiore intellectu. Sensus non apprehendit eam, nec ipsa vult, potestvè sensu- aliter percipi, unde scriptum est: *Animalis homo non percipit ea quæ sunt spiritûs. Et: In malevolam animam non introibit Sapiencia.* malevola autem est anima omnis illa quæ Carni & Sensui debita. Non igitur sensu captanda & cogitanda Sapiencia sed Ratione, & eâ quidem à Sensibus expeditâ, à corporeisque imaginibus repurgatâ. Verùm hoc ipsum quomodo fiet, nescio: quidquid enim dixerò obscurum est, non ex se illud quidem, sed ex nostrâ quam de rebus apprehendendis exponendisque habemus consuetudine, quam corrigere non est facilè, inveteratam, usuque longo impressam.

Certum

1. Cor. 2. 14.
Sap. 1. 4.

Certum est, esse multa in rebus etiam humanis, quæ solâ Ratione concipiuntur, & sub nullo sensum externum internumque cadunt. Talis est omnis res Moralis, ad honestum, ad virtutem, & ad his opposita pertinens. Fides v. g. Amor, Justitia, Mansuetudo, Fortitudo, Generositas & similia, sunt in hominibus, amantur in hominibus, coluntur, laudantur, appetuntur, & per consequens etiam cognoscuntur ab hominibus. Non cognoscuntur autem Sensu, non oculo, non aure, non tactu, non imaginatione; super est igitur, ut solo Intellectu, sicuti etiam appetuntur & diliguntur, non aure, non oculo, non phantasiâ; verum Rationali appetitu, scilicet voluntate. Similiter Ars, Doctrina, Scientia, Prudentia, Ingenium, Judicium Consilium Ratione apprehenduntur, & Ratione solâ, nullo Sensu ad ista pertingitur. Similiter audimus sermonem & cognoscimus esse elegantem, videmus picturam, judicamus artificiosam. Spectamus actionem, dicimus esse honestam, justam, rationabilem, ex virtute profectam: isthæc Judicia, de Honestate, de Arte, de Elegantiâ, non sunt Sensuum, sed solius Intellectus: aliudque est quod in his intuetur Ratio, aliud quod sensus cognoscit.

In re igitur nostrâ loquendo, quomodo hæc omnia Intellectu apprehenduntur, ita potest & debet apprehendi cognoscique solo Intellectu, solâque Ratione etiam Æterna Sapientia: quibus enim oculis videtur Virtus, quibus honestas, quibus veritas, quibus ipsa Ratio, ipsis iisdem videtur Sapientia. Et quomodo intuemur in Rege Authoritatem Dignitatemque Regiam, quo-

72.

73.

quomodo in Judice Judiciariam, in Doctore
Magistrallem, in Superiore Imperativam: in
amico Amicitiam, in Amante Amorem, in Sa-
cto & Justo morum Integritatem, eò modo in
omni prorsus re oculis Intellectualibus fide col-
lustratis intueamur, diligamus, consulamus,
æstimemus, concupiscamus, gustemus Æte-
nam Sapientiam: & hæc enim Spiritualis est: sicut & omnia illa, imò hujus particulæ & parti-
cipatio sunt omnia illa. adeò ut quæ in Creatu-
ris sparsim sint bona Rationalia, hæc in Æterna
Sapientia sint simul omnia, & extrà illam sunt
aliud nihil quàm quædam Sapientiæ vestigi-
um. Dum ergo de Sapientia Æternâ cogitamus, ima-
ginibus quoad fieri potest non utamur; sed tan-
quam Spiritualem & ipsi Spirituales spiritualiter
cogitemus atque Ratione comprehendamus.

*Tu facito Æterna Sapientia ut Animi corporeis
exuti nebulis, & in spiritualem asserti tuo dono nudi-
tatem atque puritatem, te in veritate, & prout inte-
res, pro suo posse & Statu cognoscant, tibi que quam
proxime & intime sine ullo prorsus medio, uniantur
insint, inhæreant, in viscerentur, Teque digne
semper, & ubique cogitent, & tecum digne Te con-
versentur.*

CAPUT XX.

*Æternæ Sapientiæ convivendi, cum eaque
conversandi Ratio.*

74.
Sap. 8. 16. **S**apientiæ Æternæ conversatio amaritudinem
et tedium non habet: & ideo beatus qui cum
illâ demorabitur, dummodò digne demoretur.
Etenim sunt, qui cum illa, non ita prout dignum est